

Tips för att börja släktforska

Michael Lundholm

Genealogiska Föreningen

Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. Dokumentera alla uppgifter och källor
3. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
4. En annan intervjuare – Johan Bure
5. ... men var källkritisk
6. Att gå vidare och lära sig mera

Farfars Davids berättelse ca 1974 om sin egen farfar:

»Vid järnvägen invigning i Gnesta ska han varit närvarande. På hemvägen ska han blivit överfallen. Häst och vagn kom hem utan honom. Hustrun for ut och letade efter honom och fann honom i ett dike svårt skadad. Han dog senare av sina skador eller av följderna.
Lunginflammation?«

Inte mycket är sant!

- Han var statare/torpare. Hans efterlämnade bo var värt 340 riksdaler
  - Dragoxar och gödselvagnar fanns i boet. Ingen häst.
- Mer bestickande är att Västra stambanan byggdes 1858–1862 och invigdes 1862 tre år innan han dog.
- Dessutom har han för andra släktingar berättat samma historia om sin egen pappa som också var statare:
  - Pappans förtida död skulle tvingat äldsta dottern att börja arbeta för försörjningen.
  - Pappan dog dock 71 år gammal 1930 när dottern var 44 år.

Vad lär vi oss av detta?

- **LÅNGT TIDSAVSTÅND**
  - Berättelsen återges mer än 100 år efter de påstådda händelserna
- **INTE OBEROENDE**
  - Berättelsen återges inte av ett ögonvittne (David var inte ens född 1865)
  - Händelserna måste antingen ha berättats för David av andra eller hittats på av honom eller andra
- **INTE TENDENSFRI**
  - David var inte en objektiv orelaterad person som återgav händelserna
  - Hans farfar och far var statare.
  - Men David (och hans fru Lilli) var klassresenär och kan ha velat frisera sin bakgrund.

David
1891–1980

Lilli
1899–1970

Ca 1960

Ca 1900

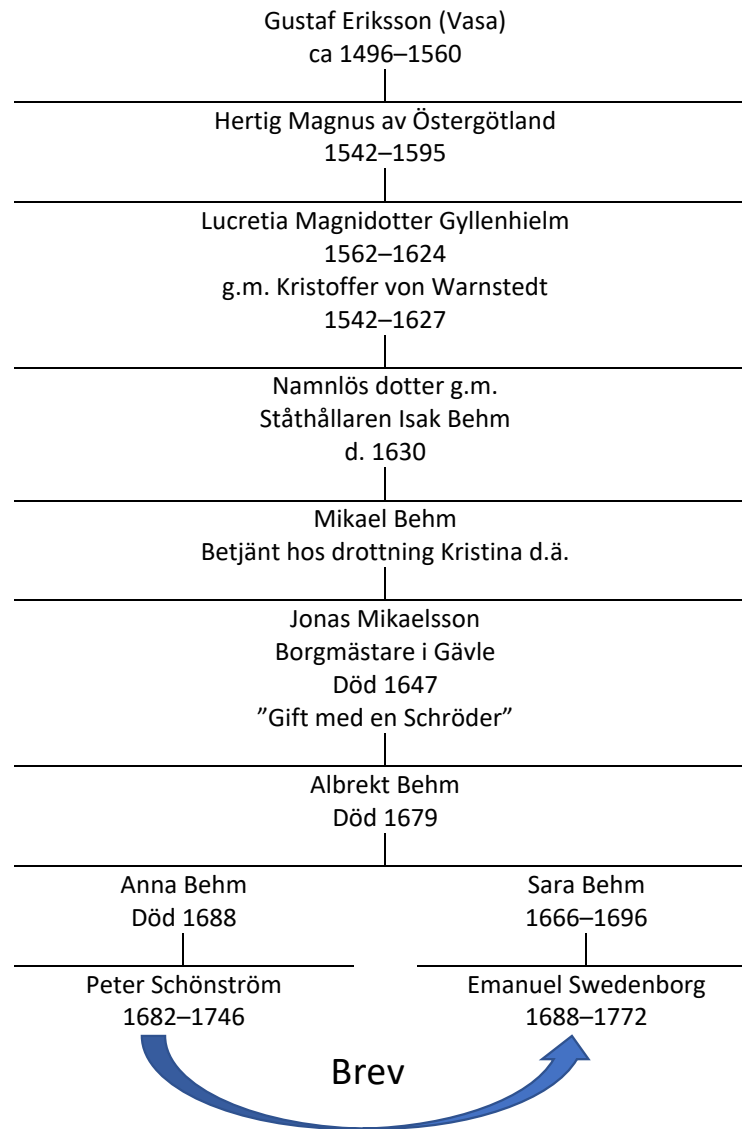
Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. Dokumentera alla uppgifter och källor
  - Anteckningsböcker
  - Ordbehandlingsprogram
  - Nättjänster
  - Släktforskarprogram lokalt på datorn
3. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
4. En annan intervjuare – Johan Bure
5. ... men var källkritisk
6. Att gå vidare och lära sig mera

Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. En annan intervjuare – Johan Bure
3. Dokumentera alla uppgifter och källor
4. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
5. ... men var källkritisk
6. Att gå vidare och lära sig mera

Lucretia Gyllenhielm hade ingen dotter som var gift med Isak Behm.

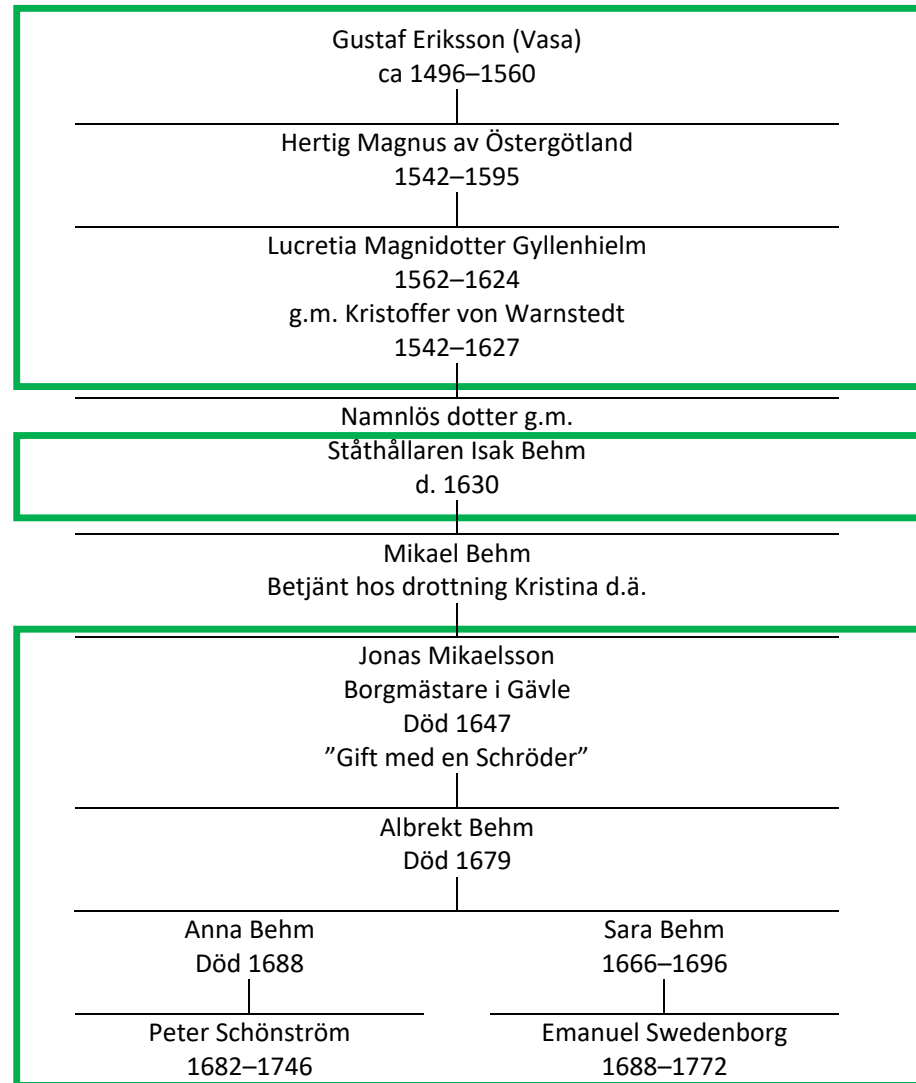
Isak Behm hade ingen son Mikael, utan denne "Betjänt Mikael Behm" är påhittad".

Jonas Mikaelssons far hette förstås Mikael men är i övrigt helt okänd.

Jonas Mikaelssons hustru hette inte alls Schröder och Schönströms brev innehåller därutöver många andra felaktigheter om Jonas Mikaelssons familj.

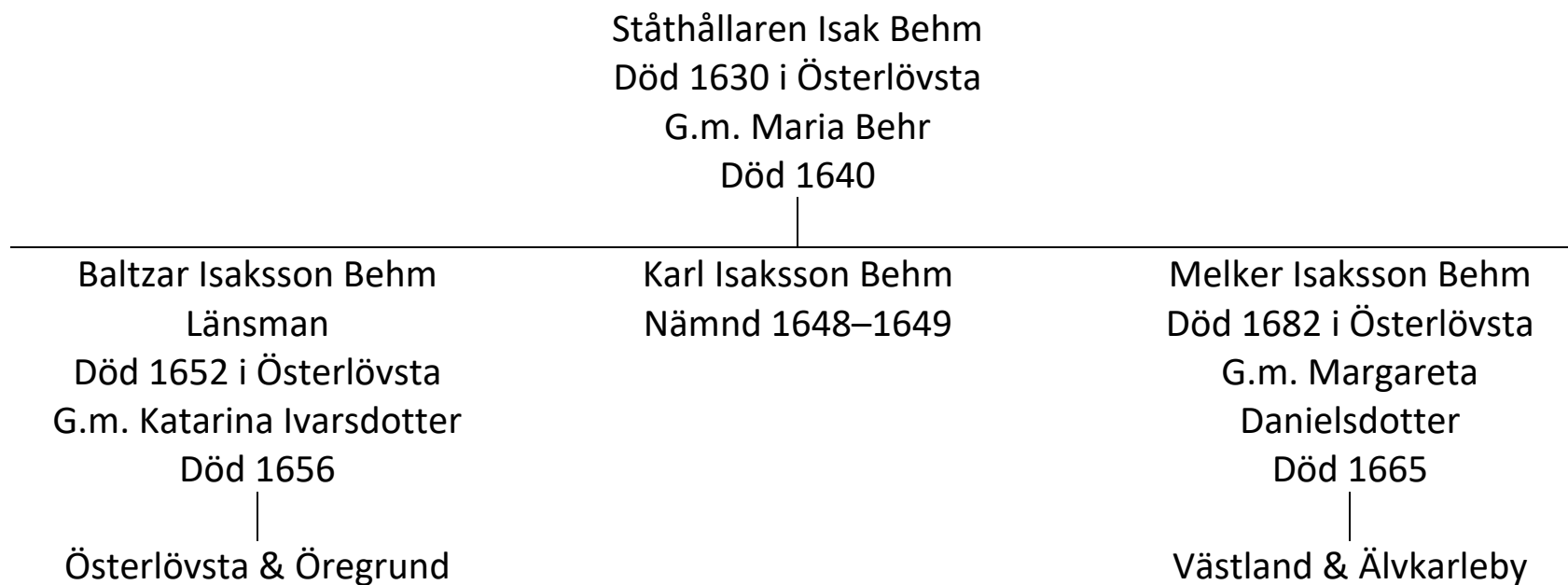
A

B

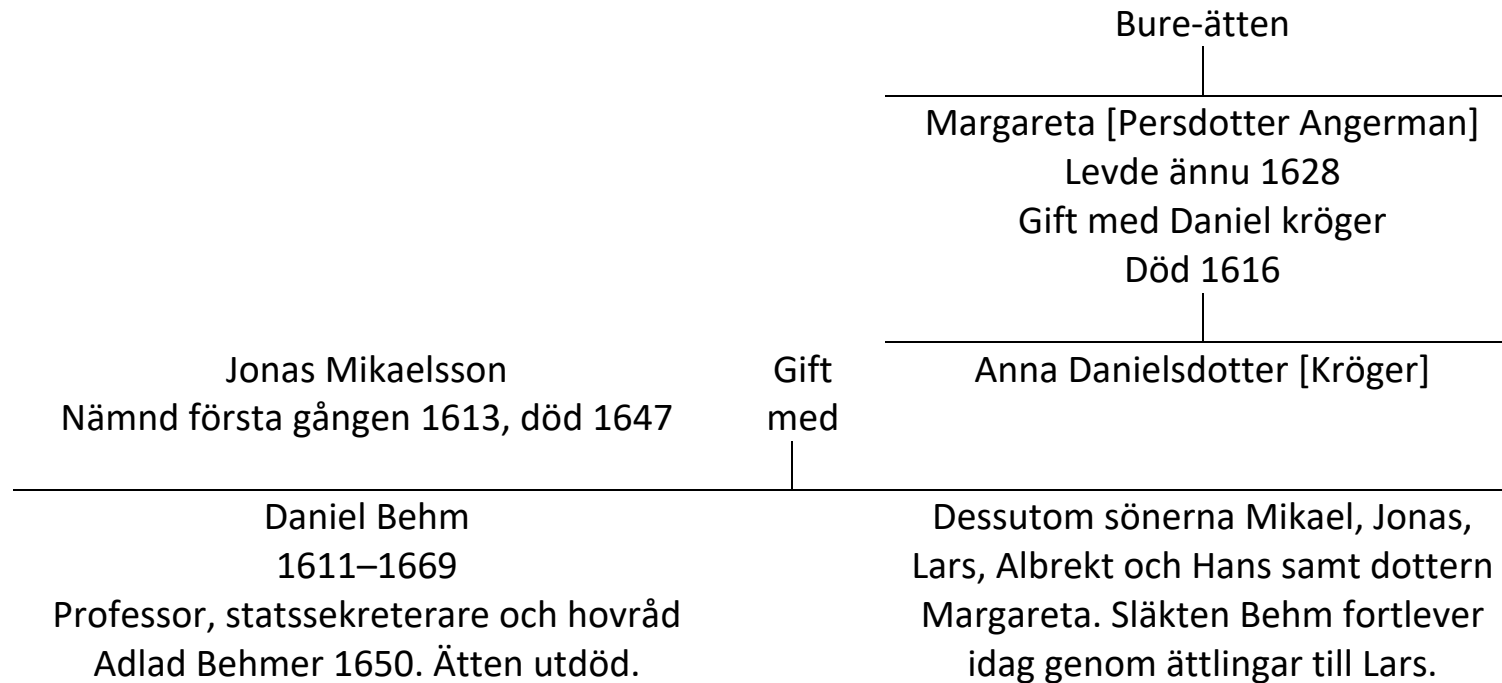
C

I verkligheten B:

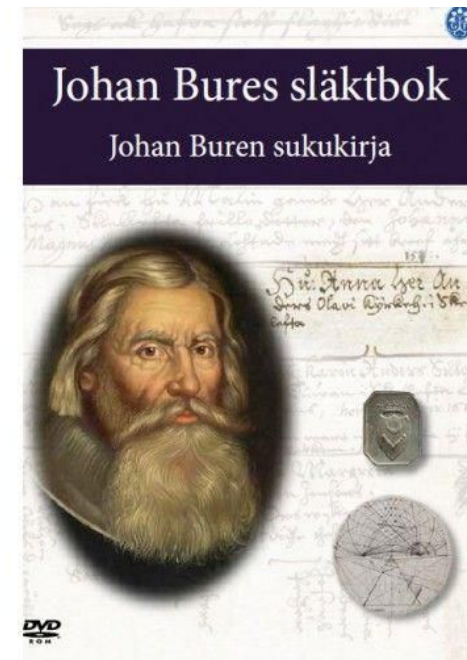
I verkligheten C:

Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. Dokumentera alla uppgifter och källor
3. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
4. En annan intervjuare – Johan Bure
5. ... men var källkritisk
6. Att gå vidare och lära sig mera

2. En annan intervjuare – Johan Bure

Johan Bure 1568–1652

a. nair han andron vrasen 1: 12 10 Ringade m
Hans m Erik Amtz son varc konn til vj
förbestånde samt Adalskap gifvandes hans
ot han gade sinis konom på sin arum
Wapn vras Danföve at som med Konger
Ea gaf och h. Erik konom i förslining fobr

b. hvarse han sadhan bygda ut Alstern, ändogs
vroude förr i Gint slagan och vörd af
no vjken köpman och vore medt sit
waren, och konom försätaligom ut på
dem uti en affjades frourd i völy ma

- c. Oloff vix bo sexton grannar som alle af
- d. anders hvar bodde der m Hils Hansson boor 1601
- e. Jacob Hans hñ. hant hñ: Kälvigs ifva Brubla
- f. Maria Drottne fette iagg framst. för ävke
- g. Jacobi

h. h: Malin Bertil Laars Borgm i Käpfe

Jacob Bertil son Borgmre	hñ Baarbros m. Joh. Petri i Vändul.	Laars Bertil m. Mans Cl m. fous i Langba	hñ Malin Bertil son	Louise Bertil son
-----------------------------	---	--	---------------------------	-------------------------

Jac Johans
Mästare
var,

off Översten Adalen, uti Gostilbro. (vorn in Erico Vps)
Ant giorden han faldn hñ vras ut m hvarre och
m hvarvignat arum ut Sköldmärke, Danföve
anför favelighntom, och på hñlunn tvåi Klombr
i gade köpmet utaga Kijlat Koningsrom ut fanda
Wendalpadga ut stöku af Angvmanland och

han silt inka kon ut at ful bondat Eij fan
fins grannar delsbomom Gviller da no
Srup hankomom medt maigra framand
Skript budo ut gäst, och fnda i hram för
adun förgjorden og mörda.

Sonom konne äro, och intet finnes i
Korr om an
m väifsta daghligk minifira.
Sippamit p. 200.

hñ: Sara Willam Marcijonus i G. hñ: Marora Per an

Johan Karl Eij Pappson hñ. Marina	g. Dorde Karl hñ Drikson	hñ Malin hñ Marora m. Olof Olof m. Birke m. Gill	son sñ: Carl son sñ: Daniel son sñ: Per son sñ: Erik	son sñ: Erik son sñ: Erik son sñ: Erik son sñ: Erik
--	--------------------------------	---	---	--

hñ: Marora Per an
son sñ: Erik
son sñ: Erik
son sñ: Erik
son sñ: Erik

1717, Apr
 Jacob
 von gift i Goll. Lieb
 i amst. "dam
 pulln
 Gama - 4
 Marg - 3
 Anna - 2
 Bextil Kriger 5

Form 10
 Daniel, Daniels
 m. Zacarich
 Anthony
 m. Fred. Oen
 Drosson

in B. Margr
 i. Daniel
 i. Kriger

Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. Dokumentera alla uppgifter och källor
3. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
4. En annan intervjuare – Johan Bure
5. ... men var källkritisk
  - Äkthet
  - Samtida
  - Oberoende
  - Tendensfri
6. Att gå vidare och lära sig mera

Upplägget

1. Min start som släktforskare – intervjuaren
2. Dokumentera alla uppgifter och källor
3. ”Dvärgar på jättars skuldror” – utnyttja andras släktforskning
4. En annan intervjuare – Johan Bure
5. ... men var källkritisk
6. **Att gå vidare och lära sig mera**
  - Släktforska mer: Dyk ner i källorna!
  - Läs en släktforskarhandbok
  - Gå en grundkurs i släktforskning
  - Gå med i en släktforskarförening och träffa andra släktforskare
  - Läs andras släktforskning (Släkt och Hävd, Svensk Genealogisk Tidskrift, Släktforskarnas årsbok; totalt ger dessa ut 500-600 sidor släktforskning per år)